

Reactie consultatie NBA inzake verplichte rapportering over fraude en continuïteit

Yahya Latif, Full Finance Consultants
18-10-2021

Algemene opmerking

Op dit moment is het voor de accountants een uitdaging om aan het maatschappelijk verkeer uit te leggen dat de accountant geen fraudeonderzoek verricht bij een jaarrekeningcontrole en dat zijn scope beperkt is tot hetgeen er tijdens zijn uitgevoerde jaarrekeningcontrole blijkt. Hier is sprake van een verwachtingskloof. Door het huidig voorstel ontstaat het risico dat de verwachtingskloof omtrent de werkzaamheden van de accountant en de zekerheid die hij verschaft over fraudeonderzoek groter wordt. Hiervoor dient gewaakt te worden. Hoe wordt dit voorkomen? Ik zie geen mogelijkheid vanuit dit voorstel dat ter consultatie wordt aangeboden.

Reactie op consultatievragen:

1. Heeft u opmerkingen bij de voorgestelde ingangsdata?

Ingangsdata geven onvoldoende mogelijkheid aan de accountants om zich voor te bereiden door integratie van gevraagde acties in het controleproces. Zorgvuldigheid boven slagvaardigheid is het devies. Op dit moment is rondom dit onderwerp een consultatie gaande en moet er nog heel veel werk verzet worden om aan de accountants de gewenste richting uit te leggen en ze daarbij te ondersteunen. Ik zie dat niet op tijd gebeuren met als gevolg dat dit voorstel een stille dood sterft.

2. Bent u van mening dat voor andere beursgenoteerde ondernemingen (niet-oob's) de verplichte rapportering over fraude ook al over verslagjaar 2021 zou moeten gelden?

Nee, zie vraag 1.

3. Hoe beoordeelt u de gekozen reikwijdte?

4. Bent u het eens met de verplichte rapportering voor niet-wettelijke controles?

De reikwijdte beperken tot de wettelijke controles omdat het maatschappelijk belang daar groter is. Daarmee voorkom je ook extra lasten voor de gecontroleerde instellingen die niet controleplichtig zijn.

In het verlengde van deze opmerking is het de vraag wat de rapportering over fraude en continuïteit de accountant aan tijd kost en wat de lastenverzwaring voor de gecontroleerde instelling is. Is dit rapportering over fraude en continuïteit ook hetgeen de gecontroleerde instellingen en het maatschappelijk verkeer willen?

5. Hoe beoordeelt u de aanpassingen in Standaard 700? Heeft u hierbij specifieke opmerkingen?

6. Bent u het met de geboden keuzevrijheid eens om de vereiste toelichtingen ofwel op te nemen in de aparte secties Fraude en Continuïteit, ofwel, indien van toepassing, in de verplichte rapportering overeenkomstig Standaard 570, de sectie kernpunten van de controle respectievelijk de paragraaf ter benadrukking van aangelegenheden?

Niet eens met de geschetste keuzevrijheid. Hierdoor worden rapportages onderling moeilijker vergelijkbaar en dit leidt tot onduidelijkheid bij de gebruiker aangaande de plek van rapportage over fraude en continuïteit.

7. Bent u het eens dat, indien de accountant geen significante risico's heeft onderkend, dit in de desbetreffende secties als zodanig moet worden toegelicht?

Standaard 315 benoemt een aantal standaard-significante risico's waaronder fraude. Ik ben het er niet mee eens dat fraude niet als significant wordt gerapporteerd. Minimaal dient gerapporteerd te worden waarom fraude niet als significant risico wordt gezien conform Standaard 315. Fraude is volgens 315 altijd significant tenzij gemotiveerd kan worden aangegeven waarom dat niet zo is.

8. Het benoemen van opmerkingen/bevingen/observaties is in de tekstvoorstellen niet verplicht voorgeschreven. Bent u van mening dat het melden van belangrijke opmerkingen/bevingen/observaties, indien relevant, als vereiste in de Standaard moet worden opgenomen?

Ja, bevindingen altijd rapporteren gezien het belang van transparantie van de uitkomsten van de werkzaamheden. Zonder deze specifieke passages verzanden de rapportages in algemeenheden waar niemand op zit te wachten.

9. Bent u het ermee eens dat bij een oordeelonthouding de accountant de secties fraude en continuïteit niet dient op te nemen (paragraaf 29D)?

Niet mee eens. Fraude en continuïteit blijven belangrijk. Fraude misschien wel des te belangrijker als er bijvoorbeeld door een belangrijke tekortkoming in de aoib een oordeelonthouding wordt afgegeven.

10. Kunt u zich hierin vinden of bent u van mening dat een keuzevrijheid moet worden ingebouwd ten aanzien van de secties waarin de algemene verantwoordelijkheden van management en accountant kunnen worden opgenomen?

Ik ben van mening dat zo min mogelijk keuzevrijheid moet worden gegeven inzake het rapporteren van fraude en continuïteit. Anders gaat dit ten laste van de vergelijkbaarheid, leesbaarheid en transparantie.

11. Bent u het eens met de gekozen reikwijdte?

12. Vindt u dat de verplichte rapportering tevens het risico van niet-naleving van wet- en regelgeving (Standaard 250) moet omvatten?

Ik ben het ermee eens de reikwijdte te beperken tot fraude en niet het onderwerp niet-naleven wet- en regelgeving mee te nemen als verplicht te rapporteren onderwerp.

13. Zijn de aanpassingen in deze Standaard met betrekking tot de rapportering over fraude toepasbaar in uw omgeving? Zo niet, dan graag motiveren en indien mogelijk voorstellen voor aanpassing/verbetering toevoegen.

Wel toepasbaar maar ik zie niet de toegevoegde waarde voor de gebruiker van de verklaring.

14. Bent u het eens met bovenstaande analyse?

Vertrouwelijkheid/geheimhouding is een fundamenteel beginsel. Zonder wettelijk grondslag kan hier geen inbreuk op worden gedaan. Het wordt erg lastig om een zinnige uiteenzetting te geven in sommige gevallen zonder dat de geheimhouding in het geding komt.

Een aantal vragen rijzen bij mij:

a- In hoeverre kan de accountant in de verklaring een goede uiteenzetting inzake fraude te geven zonder dat de geheimhoudingsplicht in het geding komt?

b- In hoeverre zorgt het doorbreken van de geheimhoudingsplicht om te rapporteren over fraude met als mogelijk gevolg een tuchtzaak of een civiele zaak voor extra druk voor de accountant om niet de disclosure te geven die het maatschappelijk verkeer nodig acht?

c- Hoe te acteren als cliënt en accountant geen overeenstemming hebben over de situatie inzake de beschrijving van de situatie rondom fraude die de accountant geeft?

15. Zijn de aanpassingen in deze Standaard met betrekking tot de rapportering over continuïteit toepasbaar in uw omgeving? Zo niet, dan graag motiveren en indien mogelijk voorstellen voor aanpassing/verbetering toevoegen.

Wel toepasbaar maar ik zie niet de toegevoegde waarde voor de gebruiker van de verklaring.